

ספרי' — אוצר החסידים — ליונאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשכ"ט

יוצא-לאור לש"פ נשא, י"ב סיון, ה'תשע"ה

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלוי"צ ז"ל

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ נשא, י"ב סיון הבעל"ט — הננו מוציאים לאור חלק מהתועדות ש"פ נשא, י"ד סיון ה'תשכ"ט, הנחה בלתי מוגה (תדפיס מתורת מנחם — התועדות חנ"ו הנמצא בדפוס).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מ"אגרות-קודש", שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

אסרו חג השבועות, ה'תשע"ה,
שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלו"צ ז"ל
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2015 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5775 • 2015

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד. שיחת ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשכ"ט.

בלתי מוגה

א. דובר כמ"פ שיום השבת פועל על ששת ימי החול שלפניו, שמתעלים בו כו', כמ"ש בנוגע לשבת הראשון של ימי בראשית: "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם", היינו, שכל הענינים שנבראו בששת ימי המעשה, נתעלו ביום השבת.

ובכן: בנוגע לימי החול שלפני השבת — ברור הדבר שמתעלים בשבת, אבל יש להסתפק בנוגע ליום השבת שלפני ששת ימי החול, אם גם הוא עולה בשבת שלאחריו.

וטעם הדבר — דלכאורה מהי הסברא שיש עילוי בשבת הב' לגבי שבת הא', שפועל בו עלי' — כי:

בששת ימי החול ישנו גם מענין יום השבת, ש"מיני' מתברכין כולהו יומין"². וכיון שכל עניני ששת ימי החול מתעלים ביום השבת, הרי מובן שגם ענין השבת שבהם (הברכה מהשבת שלפניהם) מתעלה ביום השבת (שלאחריהם).

וכיון שכללות ענין השבת הו"ע אחד, הנה כשם שענין השבת הקשור עם ששת ימי החול (ש"מיני' מתברכין כולהו יומין") עולה בשבת שלאחריו, כמו"כ מתעלה אז גם ענין השבת שאינו קשור עם ששת ימי החול — שהרי בשבת ישנם גם ענינים שלמעלה מזה ש"מיני' מתברכין כולהו יומין", כולל גם היותו למעלה מהשתלשלות הזמן לגמרי (כמבואר בחסידות³ הטעם שאומרים בכל שבוע: "היום יום ראשון בשבת", אף שכבר עברו ריבוי ימים מיום ראשון דשי"ב, דכיון שבשבת יש ענין שהוא למעלה מהזמן, אזי נפסק כל ענין השתלשלות הזמן, ולאחרי השבת מתחיל ענין הזמן מחדש), וגם ענין זה מתעלה ביום השבת שלאחריו, כשם שמתעלה ענין השבת ש"מיני' מתברכין כולהו יומין".

ב. ובנוגע ליום הש"ק זה — הנה יום השבת שלפניו הי' יום ב' דחג השבועות, שגם בו אומרים "זמן מתן תורתנו", וע"פ האמור שביום

(3) ראה לקו"ת שה"ש כה, סע"א. ובכ"מ.

(1) בראשית ב, א.

(2) זח"ב סג, ב. פח, א.

השבת מתעלה גם השבת שלפניו, נמצא, שביום הש"ק זה נעשית העליה של חג השבועות.

ובפרט שגם ימי החול של השבוע (שבודאי מתעלים ביום השבת שלאחריהם) היו שייכים לחג השבועות — להיותם ימי התשלומין של חג השבועות (דאף שזהו ענין של תשלומין בלבד שטפל לחג השבועות, הרי מזה גופא שביכולתם להשלים את חג השבועות מובן שיש להם שייכות לחג השבועות).

ועוד זאת, שבין ימי השבוע הי' גם "יום טבוח" (ובשנה זו שז' סיון חל בשבת, הנה גם בארץ ישראל הי' "יום טבוח" בח' סיון) — שבו היו מקריבים עולות ראוי' שלא היו יכולים להקריב בחג השבועות, כדעת ב"ש, ו"בדבר זה עשו ב"ה כדבריהם (ולא רק ב"ה שהיו במדריגה מיוחדת, אלא גם) והרבה מישראל נהגו כמותם⁵, ובפרט ע"פ משנת"ל⁴ שיש לומר שההקרבה ב"יום טבוח" אינה בגדר תשלומין, אלא יום זה הוא זמן ההקרבה מלכתחילה, כדמוכח מזה שאסור בהספד ותענית מעיקר הדין, ולא רק מחמת מנהג, כשאר ימי התשלומין⁶, כך, ששייך לחג השבועות יותר משאר ימי התשלומין.

ולכן, כאן המקום לסיים (או עכ"פ להמשיך) כמה ענינים שמצד איזה סיבות וטעמים לא נסתיים ביאורם בחג השבועות.

ג. ולכל לראש — בנוגע להמדובר⁷ בענין טהרת המשפחה, שיש צורך לשלול נתינת מקום לטעות בנוגע לפועל, שיש להחמיר ולהמתין י"ג ימים — שזהו היפך ההלכה והיפך המנהג⁷.

ומה שנזכר בהתוועדות המספר י"ג — היתה הכוונה שצריך להמתין עד ליום הי"ג, היינו, שיהיו י"ב ימים שלמים, ולא באופן דמקצת היום ככולו.

ונזכר ענין זה (שיש צורך בימים שלמים, ולא באופן דמקצת היום ככולו) — בגלל שייכותו לחג השבועות⁸:

(4) ראה שיחת יום ב' דחה"ש סל"א (לעיל ע' 270).

(5) שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ד ס"ט. ועוד כו"ל.

(8) לשלימות הענין הבא לקמן — מועתק

בזה מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א על השאלה

כנוגע להמדובר בשיחת יום ב' דחג

השבועות, וז"ל: (7) ראה רמ"א יו"ד סקצ"ו ס"א (ובפסקי דינים להצ"צ שם): "וכן נוהגין במדינות אלו

בנוגע לפלוגתא בין ר' יוסי לרבנן אם בששה בסיון ניתנה תורה או בשבעה בו⁹, הנה לרבנן "בה' עבוד פרישה"¹⁰, "ויש שלא פרשו אלא עם חשיכה, ומדטבלו ליל שבת ולא חשו שמא תפלטנה עוד, ש"מ דפולטת בג' טהורה, ומקצת היום .. ככולו"¹¹, ועפ"ז "אין צריך לפרוש רק ג' עונות"¹²; ולר' יוסי "בד' עבוד פרישה"¹⁰, ו"בעי לפרושי ו' עונות"¹².

וזהו יסוד מנהגנו ש"אינה מתחלת לספור ז' נקיים עד שיעברו עלי' ו' עונות שלמות", ולא באופן שמקצת היום ככולו, "ותפסוק יום ד' לעת ערב" ("ולהמתין עוד יום אחד .. דחיישנן שמא וכו'"), ולכן "צריכה להמתין ה' ימים"¹³.

ואף שרבינו הזקן פוסק¹⁴ ש"בששה בסיון ניתנה התורה" (כרבנן), — וכמשנ"ת פעם¹⁵ שההכרח לזה הוא מזה שביום ראשון של שבועות (ששה בסיון) קורין כל הענין דמתן-תורה ("שהוא ענינו של יום שבו נתנה התורה"¹⁶), ו"מפטירין במרכבת יחזקאל, על שם שנגלה הקב"ה בסיני ברבוא רבבות אלפי שנאן"¹⁶, משא"כ ביום שני (שבעה בסיון), שבהפטרה נזכר הענין דמ"ת רק ברמז, ובקרה"ת לא נזכר כלל. ועוד ראי' פשוטה יותר, מזה שבארץ ישראל חוגגים שבועות רק בששה בסיון, ואומרים "זמן מתן תורתנו" — מ"מ קיי"ל דבעי לפרושי ו' עונות (כר' יוסי) — לחומר¹⁷.

ד. הביאור בדיוק לשון רבינו הזקן שביום טבוח "היו מקריבין עולות ראי' שלא היו יכולין להקריב ביו"ט עצמו לפי שאין בהם שום צורך אוכל נפש כו'", ולא הזכיר שלמי חגיגה — נכלל בלקו"ש חכ"ח ע' 25 הערה 16.

ה. כמו"כ שאלו על המדובר¹⁸ אודות הטעם לקריאת מגילת רות

10) שם פז, רע"א.	השייכות (דענין זה) לחג השבועות —
11) פרש"י שם פז, א.	חשבון הימים (ואם זהו י"ב או י"ג בפולטת
12) רמ"א שם.	כו') כמובן יש לו קשור לענין העונות —
13) שו"ע ורמ"א שם.	לפלוגתת ר"י ורבנן, דמה שלר"י י"ב — ה"ז
14) או"ח רסתצ"ד.	לרבנן יותר. וכיון דרק חומר אנוהגין כר"י
15) ראה גם "רשימות" חוברת מה (ס"ג).	לדעת המג"א — הרי מחכה יותר, וק"ל.
אג"ק ח"א ס"ע רצא ואילך.	ולכאורה יש בזה סתירה מפס"ד (אדה"ז)
16) שו"ע אדה"ז שם ס"ד.	בסתצ"ד כרבנן — להל' נדה וכו'. עיי' נ"כ
17) מג"א או"ח רסתצ"ד.	השו"ע רסתצ"ד.
18) שם ס"ד (לעיל ע' 246). וש"נ.	9) שבת פז, ב.

בחג השבועות, כיון שבסופה מסופר אודות לידת דוד, ודוד נולד בעצרת (כמובן מזה שמת בעצרת, והרי הקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום) — הרי בשו"ע רבינו הזקן¹⁹ הובא ש"נוהגין לקרות מגילת רות בשבועות שהוא זמן מתן תורה, כדי ללמוד שלא נתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני, כמו שהי' לרות כשנתגיירה", ואינו מביא הטעם דלידת דוד? אך מובן שרבינו הזקן אינו מביא בשו"ע את כל הטעמים, אלא רק מה שנוגע להלכה בפועל, ולכן הביא כאן טעם שיש בו "כדי ללמוד שלא נתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני", שזהו ענין שנוגע לפועל.

ויש להוסיף, שרבינו הזקן אינו יכול להסתפק בטעם דלידת דוד, כי מצד טעם זה בלבד יש מקום להנהיג קריאת מגילת רות בחג הפסח, ושיר השירים בחג השבועות:

כותב רבינו הזקן בשו"ע²⁰: "נוהגין לקרות מגילת שיר השירים בשבת שחל בחול המועד של פסח לפי שיש בה מענין יציאת מצרים". ולכאורה, גם בחג השבועות מתאים לקרות שיר השירים, לפי שיש בה יותר מענין חתן וכלה כו', ששייך להשידוך והחתונה של בני עם הקב"ה, כמארו²¹ "ביום חתונתו זה מתן תורה".

וכמו"כ מתאים לקרוא מגילת רות גם בחג הפסח — שהרי מסופר שם אודות "תחלת קציר שעורים"²², ופירש רש"י: "בקצירת העומר הכתוב מדבר", שהוא בחודש ניסן, בזמן יצי"מ.

ואילו בנוגע לקריאת מגילת רות בחג השבועות — הרי:

(א) הסיפור אודות לידת דוד הוא רק בסיום מגילת רות.

(ב) בנוגע למיתת דוד יש פלוגתא — כמובא בתוס' במסכת חגיגה²³ שבירושלמי²⁴ איתא ש"דוד מת בעצרת", ואילו בבבלי, "משמע בשבת בפרק במה מדליקין²⁵ ד"כשבת נפטר דוד" (והרי עצרת אינו חל בשבת), ומסיק, "ושמא התם לית לי' הכי אלא פליג אהא".

(ג) איתא בחדסד לאברהם²⁶ (ספר שהובא בדרושי הצ"צ²⁷) על הפסוק²⁸ "תמוך אשורי במעלותיך כל נמוטו פעמי", שחי דוד ע' שנה

23) יז, א.

24) ביצה פ"ב ה"ד. חגיגה פ"ב ה"ג.

25) ל, סע"א.

26) מעין ד נהר נח.

27)

28) תהלים יז, ה.

19) שם סי"ג. וראה גם שיחת יום ב'

דחה"ש תשכ"ו ס"ד ואילך (תו"מ חמ"ז ע' 36 ואילך).

20) סת"צ סי"ז.

21) תענית כו, ב (במשנה).

22) רות א, כב.

וחצי יום, וע"פ החשבון דשנת החמה הי' צריך לחיות עוד ל"ב יום, וזהו "בל נמוטו פעמי, ר"ל ב"ל יום נמוטו פעמי, שנפטר קודם זמנו ל"ב ימים". ועפ"ז, אין ראי' שנולד בעצרת, מצד זה שהקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום, שהרי הוצרך לחיות משך זמן ארוך יותר. וא"כ, מוטב הי' לכאורה לקרות מגילת רות בחג הפסח, ושיר השירים בעצרת.

ולכן מביא רבינו הזקן הטעם לקריאת מגילת רות בעצרת, "כדי ללמוד שלא נתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני, כמו שהי' לרות כו'" (ובמילא קורין שיר השירים בחג הפסח).

ו. (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) עד כאן — בקיצור בנוגע לענינים שדובר אודותם בחג השבועות.

והנקודה העיקרית — שלאחרי חג השבועות צריך כל אחד להמשיך ולקיים בפועל מה שקיבל על עצמו בחג השבועות:

כיון שעיקר ענינו של חג השבועות הוא מתן תורה, שזוהי הנתינה מלמעלה, הרי בשעת מעשה לא שייך להמשיך את הענינים בפועל. וכמשל התלמיד שמקבל מרבו, שבשעת מעשה אינו שייך לענין ההשפעה, אפילו לא השפעה לעצמו, ד"אידי דטריד למבלע לא פליט"²⁹. ורק לאחר מתן תורה, מתחילה קבלת התורה באופן שתומשך בפנימיות כו'. וענין זה נעשה בימי התשלומין, ובפרט ביום הש"ק, שבו נעשית העלי' של חג השבועות (כנ"ל), נוסף לכך ששבת בכלל קשור עם מ"ת, כמבואר במ"א³⁰.

ומובן שלא די בהחלטות והבטחות בלבד, אלא שיומשך בפועל ממש; לא לומר אני את שלי עשיתי, אלא פשוט להתייגע בלימוד התורה, נגלה וחסידות, בתוספת התמדה כו', ואין נקי, כמבואר בהל' ת"ת³¹ שלימוד התורה הוא חיוב על כל אחד, הן בריא והן כו'.

ועי"ז נעשים "כלי" לקבל ברכתו של הקב"ה, כמ"ש³² "אם בחוקותי תלכו", "שתהיו עמלים בתורה", אזי "ונתתי גשמיכם בעתם", וכל הברכות המנויות בפרשה, עד "ואולך אתכם קוממיות"³³. ויה"ר שתהי' שנת אורה ושנת ברכה ושנת תורה, ועד לשנת גאולה,

(29) ע"פ ל' חז"ל — חולין ת, ב.

(30) ראה תו"א יתרו ע, ג. תורת לוי"צ על פ"ג ה"ד.

(32) ר"פ בחוקותי ובתו"כ ופרש"י. מס' תענית ע' ג. ועוד.

(33) שם, יג.

שאז "תרבה הדעה והחכמה והאמת" (כלשון הרמב"ם³⁴), ולאח"ז יקויים היעוד³⁵ "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", בביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו בקרוב ממש.

* * *

ז. דובר כמ"פ³⁶ בנוגע לענינים הקשורים עם ימי השבוע והענינים הקשורים עם ימי החודש, שאע"פ שהם ב' ענינים שונים, וכפי שרואים שקביעותם אינה תמיד באותו אופן, מ"מ, ענין הקשור ימי החודש מוסיף גם בענינים הקשורים עם ימי השבוע.

ובנדוד, הקביעות של יום הש"ק זה בימי החודש היא — בי"ד סיון, שבו התחיל המאסר של כ"ק מו"ח אדמו"ר, כפי שכותב ברשימת המאסר³⁷ שמאורע זה התחיל "אחרי חצות לילה ביום ג' .. י"ד בחודש סיון, אור ליום ד' .. ט"ו בחודש סיון".

ח. ובהקדם הביאור בציון התאריך יום ג' י"ד סיון — דלכאורה, ע"פ תורה, הזמן משקיעת החמה ועאכו"כ מצאת הכוכבים נחשב ליום שלאחריו, וא"כ, שייך מאורע זה ליום ד' ט"ו סיון, ולא ליום ג' י"ד סיון?!

ולהעיר, שאפילו בנוגע למוצאי שבת ששייך ליום השבת — הרי זה רק עד חצות לילה, אבל הזמן שלאחרי חצות לילה שייך כבר ליום ראשון, בנוגע לאמירת תחנון וכו'³⁸. ועד"ז בנוגע לקדשים שבהם ה"לילה הולך אחר היום"³⁹, הנה ע"פ תקנת חכמים הרי זה רק עד חצות לילה⁴⁰. ואילו בנדוד, לא מדובר אודות יום השבת (אלא יום ג'), ולא בנוגע לקדשים, ואעפ"כ, למרות שהמאורע אירע לאחרי חצות לילה, מודגשת שייכותו ליום שלפניו!

ויש לומר הביאור בזה — דכיון שמאורע זה שייך גם לאומות העולם, שאצלם הלילה הולך אחר היום, כמו לפני מ"ת, לכן נזכר גם היותו יום ג' י"ד סיון.

[וע"ד שמצינו בנוגע לשקו"ט בענין קיימו האבות את כל התורה

(38) ראה שע"ת או"ח ס"ש. וראה גם

אג"ק חי"ד ס"ע רצו. וש"נ.

(39) חולין פג, סע"א. וש"נ.

(40) ברכות בתחלתה.

(34) הל' תשובה ספ"ט.

(35) ישע"י יא, ט. וראה רמב"ם הל'

מלכים בסופן.

(36) ראה גם

(37) סה"ש תרפ"ז ע' 179. וש"נ.

עד שלא ניתנה⁴¹, דלכאורה⁴², בנוגע לשמירת שבת הרי זו חומרא דאתי לידי קולא, כיון שע"פ דין אסור להם לשמור שבת, מצד הציווי ד"יום ולילה לא ישבותו"⁴³, ועד שבן נח "ששבת חייב מיתה"⁴⁴ — ומהתירוצים על זה⁴⁵, ששמרו ליל שבת ויום שבת, ולא מוצאי שבת, וממה-נפשך: אם דינם כישראל — הרי שמרו שבת, ואם דינם כבני-נח — כיון שלא שמרו מוצאי שבת, נמצא שלא שמרו שבת, כיון שאצל ב"נ הלילה הולך אחר היום. ולהעיר, שיש על זה כמה קושיות, אך אין כאן מקומו].

ונוסף לזה: בדרך כלל סגורים המשרדים הרשמיים בשעות הערב (ובפרט כפי שהי' נהוג שם), כך, שבודאי נחתמה הגזירה על ידם מבעוד יום, ולכן כתב כ"ק מו"ח אדמו"ר שמאורע זה שייך ליום י"ד סיון.

ובפנימיות הענינים:

יום ג' הוא יום שהוכפל בו כי טוב⁴⁶, "טוב לשמים וטוב לבריות"⁴⁷, שזהו טוב הנראה והנגלה.

וכיון שרשימה הנ"ל נכתבה בשנה ההיא עוד באמצע הענין⁴⁸, דייק כ"ק מו"ח אדמו"ר לציין שזהו יום ג', כדי לפטוק שבהתאם להתחלה ביום ג' שהוכפל בו כי טוב, תהי' גם התוצאה באופן של טוב הנראה והנגלה — כפי שאכן הי' בפועל באופן שכולם ראו בעיני בשר.

ט. וכיון ש"הימים האלה נזכרים ונעשים"⁴⁹, הנה בי"ד סיון בכל שנה צ"ל לא רק "נזכרים", אלא גם "נעשים"⁵⁰, וכפי שכ"ק מו"ח אדמו"ר הי' נהוג לומר⁵¹, שצריכים לצייר את המעמד ומצב שבו עמדו באותו זמן וכ'.

ובכן: נמצאים בהתוועדות זו (ועד"ז בהתוועדויות נוספות) כאלו שזוכרים את המעמד ומצב שהי' אז — שלא היו מושקעים בעניני עוה"ז, ומכ"ש שלא היתה שביעות רצון מעצמו וכ'.

41) יומא כח, ב. וש"נ.	בראשית א, ז.
42) ראה בארוכה פרשת דרכים בתחלתו.	47) קידושין מ, א. וראה אוה"ת בראשית
43) נח ח, כב.	לג, ב. ועוד.
44) סנהדרין נח, סע"ב. רמב"ם הל'	48) ראה גם תו"מ חמ"ז ס"ע 179.
מלכים פ"י ה"ט.	49) אסתר ט, כח.
45) בעל ההפלאה, בספרו פנים יפות פ'	50) ראה רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא
נח עה"פ, ובספרו המקנה עמ"ס קידושין לז,	ונת' בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.
ב.	51) ראה — לדוגמא — אג"ק שלו ח"ה
46) בר" פ"ד, ו. הובא בפרש"י עה"ת	ריש ע' צח. ועוד.

גם אז לא היו בדרגא ש"לבי חלל בקרבי⁵², כמ"ש בדוד, ש"אין לו יצה"ר כי הרגו בתענית⁵³, ועאכו"כ לא כמ"ש באברהם "ומצאת את לבבו נאמן לפניך"⁵⁴, שהפך את היצה"ר לטוב⁵⁵; אבל היו במעמד ומצב נעלה הרבה יותר ("אָ סאַך שענער") מהמעמד ומצב שבו נמצאים עכשיו. כשהיו שם, היו מוכנים למס"נ בפועל, ואפילו לא עשו מזה "פאַראַד" ... כל אחד הרגיש ש"בתוך עמי אנכי יושבת"⁵⁶, וכיון שהמצב שם חייב מס"נ בפועל, הי' בפשיטות, שצריך לעשות הכל, עד למס"נ בפועל! אלא מאי, זוהי מסירת נפש בפועל — מה בכך ("וואָס איז דער געוואַלד")?! ... ולא הי' מזה הרגש של שביעות רצון, לבקש בשביל זה כבוד, עלי' לתורה וכו'.

ואילו היום — כל ענין של קטנות נחשב כבר למס"נ, ולכן לא יעשה דבר יותר מכפי טבעו ורגילותו, ובפרט כשמדובר אודות נסיעה לשליחות, הרי זה מס"נ ממש! ...

ולאידך גיסא, כל דבר קטן שעושה, יש מזה שביעות רצון, ומסתפק בכך ומרוצה מעצמו, כיון שעושה חשבון בעצמו שכיון שכולם מרוצים ממנו, וגם הקב"ה ו"מתיבתא דרקיע" מרוצים ממנו, צריך גם הוא להיות מרוצה עם עצמו, שהרי בודאי לא ילך נגד הקב"ה! ...

ובשביל המעט שעושה, דורש שיעניקו לו כבוד — "כבדני נא נגד זקני עמי"⁵⁷, ולדוגמא: כשמדברים עם עשר אנשים — מוכרח הוא להיות האחד-עשר! ... אבל, מה יש לדבר אתך?! — סע גם אתה לשליחות; כפה את עצמך ללמוד יותר מהטבע והרגילות, ואז יהי' מה לדבר אתך (לא רק דיבור בעלמא כדי לשלול את מחשבתך שמרחקים אותך כו').

אבל לפועל טוען הוא, שנסיעה לשליחות מיועדת לבחורי הישיבה, או שמסתפק במה שעשה מהבר-מצוה עד החתונה, או אפילו עשר-עשרים שנה לאחרי החתונה, ועכשיו כבר לא צריך לעשות מאומה, וחושב שבגלל מה שעשה בעבר, הנה גם היום הוא כדבעי למהוי — היפך המבואר בתניא⁵⁸ בנוגע לבינוני, ש"הרע .. בחלל השמאלי .. נתחזק יותר בהמשך הזמן שנשתמש בו הרבה באכילה ושת' ושאר עניני עוה"ז".

פ"ה ה"ה.

(52) תהלים קט, כב.

(56) מלכים-ב ד, יג.

(53) תניא פ"א (ה, ב).

(57) שמואל-א טו, ל.

(54) נחמי' ט, ח.

(58) פי"ג.

(55) ראה ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה. סוטה

ובכן: ישווה כל אחד מעמדו ומצבו עתה לגבי מעמדו ומצבו כפי שהי' אז, ויתבונן בכך שהקב"ה הוציא אותו מן המיצר אל המרחב, ו"חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים"⁵⁹, והרי מדובר אודות "מצרים" שלך... וא"כ, עליך להיות באותו מעמד ומצב כמו אז⁶⁰, ובודאי לא גס וחומרי!...

עליך להתבונן היכן הי' מונח אז התענוג שלך, הרצון, חכמה בינה ודעת, אהבה ויראה, והיכן הם מונחים היום! — אז, עמדו במס"נ, בה בשעה שלא הי' עבור ההוצאה על דברים המוכרחים; ואילו היום, מושקעים בעניני עוה"ז, ומבלבלים לעצמם את הראש להשיג כסף (או לשלם את החובות...) עבור ענינים שאינם הכרח אלא מותרות (שהרי עבור ענינים הכרחיים, אין צורך לדאוג, ב"ה, כשנמצאים בארה"ב, ולכן דואגים עבור עניני מותרות), ועד שחושבים על זה גם בעיצומו של יום השבת!

והגע עצמך:

עוד בימים ההם אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁶¹ בשם אביו, ש"בעל-הבית'שע הנחות" הם דבר המאוס.

אך מה הי' נקרא אז "בעל-הבית'שע הנחות" — שלמדו אמנם "פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית"⁶², והלימוד הי' באופן ד"פרק", כהפירוש בזה⁶³ שהלימוד חודר בו ("עס נעמט אים פאָאָנְדֶער"), כך, שלמרות היותו רק בשחרית ובערבית, הרי זה פעל עליו שינוי על כל היום, אלא החסרון הוא, שהסתפק בכך והי' שבע רצון מזה; אבל לא דובר כלל אודות כאלו שמושקעים בענינים גשמיים וחומריים, ועוד מרוצים מעצמם!...

י. ישנם הטוענים, שאפילו אצל דוד המלך⁶⁴ הי' חילוק בין המעמד ומצב בהיותו "בארץ צי' ועיף", למעמד ומצב שלאח"ז שעליו אמר "כן בקודש חזיתך"⁶⁵, "הלואי בקודש חזיתך"⁶⁶. וא"כ, מה רוצים מהם?!...

59) פסחים קטז, ב (במשנה). תניא (ברשימה נוספת, שנזכר גם מעלת דוד רפמ"ז).

60) חסר קצת (המו"ל).

61) ראה גם תו"מ ח"ז ס"ע 250 ואילך. מילוי ושלמות הלבנה הוא "חצי כ"ט י"ב תשצ"ג" (ב"י או"ח סתכ"ו), שהוא בין י"ד

ל"ט"ו.

62) מנחות צט, ב.

63) ראה תו"מ חל"ז ס"ע 198. וש"נ.

64) תהלים סג, ב"ג.

65) ראה כש"ט בהוספות ס"ד. וש"נ.

66) ראה כש"ט בהוספות ס"ד. וש"נ.

אבל, החילוק הוא — שדוד המלך התפלל וביקש על זה, ואילו הוא — לא איכפת לו; הוא מרוצה מעצמו וחושב שנמצא במעמד ומצב טוב!...

וכפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁶⁷ אודות פלוני שהי' בקרעמענטשוק במרתף חשוך כו', ואמרו לו, שכאשר יהי' שם משך הזמן, יראה שזה מואר, והשיב, שזוהי הבעי' ("דאָס איז דער אומגליק"), ש"שמים חושך לאור"⁶⁸, היינו, שמתרגלים כ"כ עד שלא שמים לב שזהו חושך!...

יא. ובנוגע לפועל:

כיון ש"הימים האלה נזכרים", הרי זה צריך להיות באופן ש"נעשים" — לערוך חשבון ולראות את החילוק בין המעמד ומצב אז למעמד ומצב היום, וכתוצאה מזה יהי' שינוי בפועל.

ואז יומשכו כל הברכות מלמעלה בנוגע לבני חיי ומזוני, שבשביל זה צריכים רק לעשות "כלי".

ועבודה זו צריכה להיות מתוך חיות מחודשת ומתוך שמחה.

ובפרט כשמתכוונים בכך שהעבר הי' כדבעי, ולעתיד לבוא, כשיקויים היעוד⁶⁹ "ולא יכנף עוד מוריך", בודאי יהי' טוב, ונשאר רק רגע קטן בינתיים, "ברגע קטן עזבתיך"⁷⁰, וא"כ, הרי זה ע"ד הענין ד"לבד"⁷¹, והיינו, שכאשר יש אויר מכאן ואויר מכאן, הרי זה מבטל את החומר שבינתיים, ונעשה הכל מזוכך לגמרי.

וכך הולכים מתוך שמחה וריקוד אל הגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

* * *

יב. מאמר (כעין שיחה) ד"ה כל העוסק בתורה לשמה וכו'.

* * *

(70) שם נד, ז.

(71) ראה גם תר"מ חמ"ח ע' 375. וש"נ.

(67) ראה גם תר"מ חמ"ו ע' 185. וש"נ.

(68) ישעיה' ה, כ.

(69) שם ל, כ. וראה תניא פל"ו (מו, א).

הוספה

בי"ה, אסרו חג השבועות, זמן מתן תורתנו, ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ.י.

תלמידות המדרשה למורות – בי"ס מקצועי "בית רבקה",
מיסודו של כ"ק מו"ח אדמו"ר בכפר חב"ד באה"ק ת"ו,
לחגיגת סיום מחזור ראשון,
ה' עליהן תחינה

ברכה ושלוש!

בנועם קבלתי הידיעה ע"ד חגיגת סיום מחזור הראשון של המדרשה,
וברכתי שלוחה לכל המסיימות, בכלל ובפרט, להצלחה מרובה בשטח החינוך
ובהסתדרות טובה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ובבואנו מחג השבועות, זמן מתן תורתנו, ובפרט אשר חגיגת הסיום
נועדה ג"כ בחודש זה שנקודתו קבלת התורה בשמחה ובפנימיות, הרי דבר בעתו
הוא להדגיש ההוראה הידועה של חכמינו ז"ל, מיוסד על הכתוב **כה תאמר לבית
יעקב** – אלו הנשים – **ותגיד לבני ישראל**, אשר משה רבנו נצטוה לפנות
תחילה אל הנשים, כיון שאם הנשים מקבלות התורה הרי זה מבטיח את קיומה
של התורה והמצוות בחיי המשפחה וממילא בחיי העם כולו. ומובן אשר הנשים
שבאותו דור שזכו להעמיד דור בניים וبنות שאמרו **זה א-לי ואנוהו**, קבלו את
התורה בשמחה ובהתלהבות, ובזכותן – ואם תמצא לומר גם בהשפעתן –
קבלו כל ישראל את התורה בהקדמת נעשה לונשמע.

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (חפר, תשע"ה).
המדרשה למורות – בי"ס מקצועי "בית רבקה" . . בכפר חב"ד: ראה, בתאריך זה, גם אג"ק
חכ"ג אגרת ח'תתקפט (ל"תלמידות בי"ס מקצועי כפר חב"ד"). ח'תתקצ ("צו די באַטייליגטע
אין דעם יערלעכן לאַנטשאַץ פון דעם נ.י. קאָמיטע פאַר דער סעמינאַר למורות ובתי ספר
מקצועיים לנערות אין כפר חב"ד בארצנו הקדושה ת"ו").
כה תאמר לבית יעקב – אלו הנשים כו': יתרו יט, ג ובמכילתא ופרש"י עה"פ.
זה א-לי ואנוהו: בשלח טו, ב. וראה סוטה יא, ב. ל, סע"ב. שמו"ר ספכ"ג (הובא בפרש"י
עה"פ).

בהקדמת נעשה לונשמע: שבת פח, א.

והרי זוהי הנקודה הפנימית של תפקיד מורה בישראל, באיזה מקצוע שיהי, לחנך את בני ובנות ישראל ברוח זה. ובפרט אלו שזכו לסיים ביה"ס "בית רבקה", שבודאי ספגו במדה הגונה מתורת החסידות והדרכותי, כפי שהוארה על ידי מורנו הבעש"ט ורבותינו נשיאינו ממלאי מקומו מדור לדור, בהדגשה יתרה בענין אהבת ישראל ולית אתר פנוי מני' וכו',

יהי רצון שכל אחת מהמסיימות תמלא תפקידה ושליחות נפשה במדה הכי מלאה, בשמחה ובטוב לבב, ויזכו לראות פרי טוב בעמלן. וזה יהי צנור וכלי בברכת ה' בהסתדרות נכונה ובכל המצטרך גם בחיי הפרט, מנפש ועד בשר, בטוב הנראה והנגלה.

בברכה להצלחה מופלגה ולבשורות טובות

מ. שניאורסאהן

ב

בי"ה, ד' מ"ח תשי"ח
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה' ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מער"ח מ"ח, ולפלא שאין כותב דבר, וכן לא שאר אנ"ש אשר ב... , בהנוגע לחדש תשרי העבר והימים שלפניו ושלאחריו, שהרי בודאי לא היו דומים לשאר ימות השנה. ובודאי נצלו ג"כ את הימים האלו לעניני חסידות, הפצת המעינות וכו'. ובטח ימלא הוא או חבריו או שניהם יחד בהזדמנות הכי קרובה.

במ"ש אודות דעת הרופא בהנוגע להשקדים (מאנדלען) של בנס ... שי, יעשה בזה כהוראת שני רופאים מומחים במקצוע — בנוגע לעצם הטפול הנתון וכו' ולזמנו. ויהי רצון שיהי לרפוי"ש ולטובתו בטוב הנראה והנגלה.

במ"ש אודות מצב הפרנסה וכן עוד איזה מאנ"ש שי, אינני רשאי לכסות דעתי בזה, כיון שנוגע לאחרים ובענינים הכי חשובים, ודעתי הוא, שמהסיבות

מורנו הבעש"ט .. אהבת ישראל: ראה קונטרס אהבת ישראל ע' 7 ואילך. ועוד.
ולית אתר פנוי מני': לשון חז"ל — תקו"ז תנ"ז (צא, סע"ב). ת"ע (קכב, ב).

ב

מצילום האגרת.

עיקריות להעדר ההצלחה עד עתה הוא, לא כ"כ הסיבה הטבעית במצב הכלכלי במדינתם עתה, שהרי כו"כ התגברו ע"ז, אלא הענין דשייטלען של נשי אנ"ש תח"י. ואף שהלימוד זכות עליהן (ולא רק לימוד זכות לבד, אלא לאמיתותו של דבר) מפני שהורגלו בזה במדינתנו לפנים, ששם הי' קשור זה בקישוים הכי גדולים, וע"י ההרגל, כהיתר ח"יו נעשה להן. אבל ידוע שעניני לימוד זכות – גדולים ביותר, אבל אין זה משנה המצב, שסו"ס ענין השייטלען אינו בסדר כלל. ויהי רצון שיתקבלו דברי אלה כמו שהם, שאין הם באים בתורת קפידא ח"יו ותרעומות, אלא בתקוה שכולי האי ואולי וסו"ס יעשו כל אנ"ש שי' את התלוי **בהם** לתוספת הצלחתם בהנוגע לבריאות, לפרנסה ולנחת אמיתי מכל יו"ח שיחיו מתוך שמחה וטוב לבב. ויהי רצון שימצא אותיות המתאימות בשביל שיבוא כל הנ"ל בפו"מ. וכל המקדים הי"ז משובח.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת עוסק בצ"צ רב פעלים הרב נחמן ז"ל

בהרה"ח ר' פינחס ז"ל

סודאק

שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע במדינות אנגלי והסמוכות לה

במשך חמישים וחמש שנה

נפטר י"ז סיון, ה'תשע"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי ולזכות משפחתו שיחיו

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

ולזכות השלוחים, אני"ש, התמימים ותומכי המוסדות

ד"בית ליובאוויטש" במדינות אנגלי